

PROTOKÓŁ

z 5. POSIEDZENIA RADY ORGANIZACJI PACJENTÓW PRZY MINISTRZE WŁAŚCIWYM DO SPRAW ZDROWIA

z dnia 29 czerwca 2022 r.

W dniu 29 czerwca 2022 r. odbyło się 5. posiedzenie Rady Organizacji Pacjentów przy ministrze właściwym do spraw zdrowia. Posiedzenie odbyło się w formule hybrydowej - w trybie stacjonarnym w siedzibie Ministerstwa Zdrowia i on-line za pośrednictwem aplikacji Teams.

W posiedzeniu uczestniczyli: Pan Piotr Bromber minister nadzorujący Departament Dialogu Społecznego, członkowie Rady Organizacji Pacjentów, przedstawiciele Departamentu Dialogu Społecznego oraz dodatkowo przedstawiciele Departamentu Rozwoju Kadr Medycznych. W posiedzeniu uczestniczyło 10 członków Rady, pięć osób nie było obecnych na posiedzeniu. Posiedzenie otworzył przewodniczący Rady, który przedstawił porządek posiedzenia.

Porządek obrad obejmował:

1. Przyjęcie porządku obrad.
2. Omówienie projektu ustawy o niektórych zawodach medycznych (Dyrektor Departamentu Rozwoju Kadr Medycznych).
3. Dalsze procedowanie uchwał dotyczących projektów ustaw omawianych przez Radę.
4. Sprawy różne.
5. Zakończenie posiedzenia.

Członkowie Rady obecni na posiedzeniu przyjęli porządek obrad bez zmian.

Następnie Przewodniczący Rady udzielił głosu Pani Małgorzacie Zadorożnej - Dyrektorowi Departamentu Rozwoju Kadr Medycznych, która przedstawiła projekt ustawy o niektórych zawodach medycznych. Zgodnie z informacjami, projekt ustawy znajduje się obecnie na etapie analizy i opracowywania nadesłanych uwag. W ramach konsultacji publicznych i opiniowania wpłynęło ok. 800 uwag i propozycji, będących obecnie przedmiotem szczegółowej analizy w Ministerstwie Zdrowia. Stanowiska odnoszące się do poszczególnych zgłoszonych postulatów co do ich uwzględnienia/nieuwzględnienia zostaną zaprezentowane w raporcie z konsultacji społecznych, przygotowanym po zakończeniu procesu ich analizy, który zostanie zamieszczony na stronie Rządowego Centrum Legislacji.

Poinformowała również, iż do przedmiotowego projektu zostały zgłoszone uwagi przez 8 organizacji uznawanych lub mogących być uznane za organizacje pacjentów: Polski Związek Niewidomych, Polskie Towarzystwo Dietetyki, Fundacja Diabeciaki, Stowarzyszenie MONAR w Zacherlanach Grzegorz Janoszka, Stowarzyszenie Katolicki Ruch Antynarkotyczny „Karan”, Koalicja „Na pomoc niesamodzielnym”, Śląska Fundacja Błękitny Krzyż Ośrodek Psychoprofilaktyki Ewa Musiolik, Fundacja Widoczne.

Otrzymałe uwagi dotyczyły głównie:

- uwzględnienia w projekcie dodatkowo innych grup zawodowych, w tym rehabilitanta wzroku słabowidzących, instruktora orientacji przestrzennej i mobilności, specjalistę usprawniania osób z dysfunkcją wzroku (Polski Związek Niewidomych – PZN), optyka okularowego (Fundacja

Widoczne), edukatora zdrowotnego (Fundacja Diabeciaki), instruktora terapii uzależnień, specjalistę terapii uzależnień, specjalistę psychoterapii uzależnień (Stowarzyszenie MONAR, Śląska Fundacja Błękitny Krzyż, Stowarzyszenie Katolicki Ruch Antynarkotyczny „KARAN”);

- wprowadzenia dodatkowego wymogu doświadczenia zawodowego (min. 10 lat) dla osób nadzorujących osoby powracające do wykonywania zawodu medycznego po przerwie (PZN);
- dookreślenia przepisu dotyczącego samokształcenia (PZN);
- poparcia projektu ustawy z zastrzeżeniem kształcenia opiekuna medycznego w „nowej formule” (od 01.09.2021 r.), która może wpływać na zmniejszenie zainteresowania podjęciem nauki w tym zawodzie (Koalicja „Na pomoc niesamodzielnym”);
- umożliwienia wykonywania zawodu optometrysty, ortoptystki i optyka okularowego przez okres 5 lat osobom, które w dniu wejścia w życie projektowanej ustawy mogą wykazać wykonywanie świadczeń przypisanych dla każdego z w/w zawodów oraz wprowadzenia możliwości ukończenia przez te osoby szkolenia uzupełniającego i wydania rozporządzenia regulującego szczegółowo tę kwestię (Fundacja Widoczne);
- propozycja, aby zawód dietetyka został uregulowany w odrębnym akcie rangi ustawowej, podobnie jak zawód lekarza, dentysty, pielęgniarki, położnej, ratownika medycznego, farmaceuty, fizjoterapeuty czy diagnosty laboratoryjnego oraz uwagi dotyczące form wykonywania działalności;
- uwzględnienia zawodu Edukatora Zdrowotnego wśród zawodów medycznych;
- braku objęcia zakresem regulacji zawodu optyka okularowego.

Pojawiły się również pozytywne opinie wyrażające zadowolenia z faktu powstawania przedmiotowej ustawy.

Podsumowując, Pani Małgorzata Zadorozna poinformowała, iż zakładany termin wejścia w życie przedmiotowej ustawy będzie opóźniony z uwagi na konieczność uzyskania notyfikacji ustawy przez Komisję Europejską. Prawo Unii Europejskiej nakłada na państwa członkowskie obowiązek informowania o przygotowywanych aktach prawa krajowego. Część regulacji dotyczących notyfikowania właściwym organom UE projektów aktów prawnych wymaga wstrzymania prac legislacyjnych na poziomie krajowym, w tym prac parlamentarnych, do czasu pozytywnej decyzji właściwych organów UE. Zgodnie z dyrektywą 2015/1535/UE państwa członkowskie muszą poinformować Komisję o wszelkich projektach przepisów technicznych przed ich przyjęciem. Od momentu zgłoszenia projektu, obowiązuje trzymiesięczny okres obowiązywania zasady standstill – podczas którego zgłaszające państwo członkowskie nie może przyjąć danych przepisów technicznych – dający Komisji i pozostałym państwom członkowskim czas na przeanalizowanie zgłoszonego tekstu i udzielenie stosownej odpowiedzi. Koordynatorem krajowego systemu notyfikacji przepisów technicznych jest minister właściwy ds. gospodarki – Minister Rozwoju i Technologii

Podczas dyskusji nad projektem ustawy członkowie Rady poruszyli tematy dotyczące:

- odpowiedzialności zawodowej dla przedstawicieli zawodów przewidzianych w projektowanych przepisach,
- wątpliwości powstania komisji odpowiedzialności zawodowej dla tych grup zawodowych oraz kodeksu deontologicznego w formie rozporządzenia,

- powstania i prowadzenia rejestrów zawodów medycznych przewidzianych w ustawie,
- rozważenia utworzenia zawodu koderza medycznego, który mógłby odciążać lekarzy w pracy biurowej.

Przewodniczący poinformował o zgłoszonej podczas ostatniego spotkania Komisji Ekspertów ds. Zdrowia przy Rzeczniku Praw Obywatelskich potrzebie utworzenia zawodu medycznego doradca genetyczny. Propozycje taką zgłosiła prof. Anna Latos-Bieleńska - Konsultant Krajowy w dziedzinie genetyki klinicznej, zwracając również uwagę na pilną potrzebę procedowania ustawy o badaniach genetycznych.

Odnosząc się do powyższych kwestii Pani Małgorzata Zadorożna wyjaśniła, iż celem projektu ustawy o niektórych zawodach medycznych jest przede wszystkim uregulowanie warunków i zasad wykonywania ujętych w ustawie zawodów medycznych nieposiadających obecnie regulacji ustawowych oraz doskonalenia zawodowego. Istotne jest również powstanie rejestru osób uprawnionych do wykonywania zawodu medycznego, który zgodnie z planami prowadzony będzie przez Urzędy Wojewódzkie (Wojewodów) oraz odpowiedzialności zawodowej.

Projektowane przepisy przewidują objęcie regulacjami zawodów: asystentki i higienistki stomatologicznej; dietetyka; elektroradiologa; logopedy; masażyści; opiekuna medycznego; optometrysty; ortoptystki; podiatry; profilaktyka; protetyka słuchu; terapeutę zajęciowego oraz technika: dentystycznego, farmaceutycznego, ortopedy i sterylizacji medycznej.

W ustawie zakłada się wprowadzenie mechanizmu mającego zapewnić dostęp do wykonywania zawodu medycznego tylko profesjonalistom w danym zawodzie, którzy posiadają właściwe kwalifikacje i kompetencje, nabywane w toku kształcenia w systemie oświaty lub systemie szkolnictwa wyższego, jak również gwarancję zatrudniania w systemie ochrony zdrowia wysoko wykwalifikowanej i kompetentnej kadry medycznej, fachowo i rzetelnie udzielającej świadczeń zdrowotnych. Dodatkowo zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego pacjentów, zapewnienie wysokiego poziomu udzielanych świadczeń zdrowotnych, ułatwienie pracodawcom prowadzenie polityki zatrudnienia m.in. poprzez wprowadzenie rejestru, który umożliwi weryfikację kompetencji osób wykonujących poszczególne zawody medyczne oraz aktywizację osób wykonujących zawody medyczne poprzez wzrost ich konkurencyjności na rynku pracy.

Dodatkowo odnosząc się do zgłaszanych przez członków Rady wątpliwości w kwestii uzyskiwania zgody pacjenta na udzielanie świadczeń zdrowotnych przez osoby wykonujące niektóre zawody medyczne uregulowane w przedmiotowym projekcie ustawy, Pan Jakub Bydłoń Dyrektor Departamentu Dialogu Społecznego wyjaśnił, iż projektowane przepisy nie wyłączają w żadnym miejscu regulacji zawartych w ustawie z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, gdzie w art. 2 zawarta jest norma prawna będąca regułą ogólną nakazującą przestrzeganie praw pacjenta przez wszystkie osoby uczestniczące w udzielaniu świadczeń zdrowotnych następującej treści: „Przestrzeganie praw pacjenta określonych w ustawie jest obowiązkiem organów władzy publicznej właściwych w zakresie ochrony zdrowia, Narodowego Funduszu Zdrowia, podmiotów udzielających świadczeń zdrowotnych, osób wykonujących zawód medyczny oraz innych osób uczestniczących w udzielaniu świadczeń zdrowotnych”. Niemniej, można ewentualnie rozważyć doprecyzowanie przepisów w projektowanej ustawie o niektórych zawodach medycznych poprzez dodanie w art. 13 wyrażenia „w szczególności”.

W dalszej części posiedzenia członkowie Rady przyjęli jednogłośnie w głosowaniu jawnym stanowisko dotyczące projektu ustawy o jakości w opiece zdrowotnej i bezpieczeństwie pacjenta z dnia 14 czerwca

2022 r. Głosowanie odbyło się oddzielnie dla każdego z punktów stanowiska. We wszystkich punktach - z wyjątkiem pkt 6, w którym jedna osoba z 10 głosujących wstrzymała się od głosu – członkowie Rady jednogłośnie opowiedzieli się za przyjęciem stanowiska.

W kwestii stanowiska Rady dotyczącego projektu ustawy o jakości w opiece zdrowotnej i bezpieczeństwie pacjenta zabrała głos Pani Krystyna Wechmann, która zaproponowała, iż w związku z tym, że jest członkiem Rady Rozwoju przy Prezydencie RP, może za zgodą Przewodniczącego i członków Rady przedstawić to stanowisko wraz z uwagami na kolejnym posiedzeniu tego gremium.

Kolejnym punktem posiedzenia była kwestia powołania formalnego składu Zespołu do spraw profilaktyki. W skład Zespół weszło 7 osób: Pani Krystyna Wechmann, Pani Anna Śliwińska, Pani Urszula Jaworska, Pani Dorota Korycińska, Pani Elżbieta Oleksiak, Pani Magdalena Kołodziej oraz Pan Paweł Wójtowicz. Przewodniczący Rady, zaproponował na przewodniczącą Zespołu Panią Dorotę Korycińską. Członkowie Rady jednogłośnie przyjęli zaproponowaną kandydaturę. Pani Dorota Korycińska zobowiązała się przygotować w najbliższym czasie cele dla Zespołu ds. profilaktyki.

Dodatkowo poinformował, iż do Zespołu Redakcyjnego dołączyła Pani Magdalena Kołodziej. Tym samym skład Zespołu wynosi 4 osoby i są to: Pani Małgorzata Durka, Pan Piotr Fonrobert, Pani Aleksandra Rudnicka oraz Pani Magdalena Kołodziej. Przewodniczący poprosił Zespół Redakcyjny o przygotowanie na kolejne posiedzenie Rady projektu stanowiska w sprawie projektu ustawy o niektórych zawodach medycznych z dnia 20 stycznia 2022 r.

Ponadto na prośbę Pani Elżbiety Oleksiak członkowie Rady zgodzili się, aby w porządku kolejnych obrad uwzględnić do omówienia: Rozporządzenie MZ z dnia 6 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu rehabilitacji leczniczej oraz Rozporządzenia MZ z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie i ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Natomiast ostatecznie z zaproponowanych - ustawa o niektórych zawodach medycznych - propozycja stała się bezprzedmiotowa ze względu, iż została omówiona na aktualnym posiedzeniu Rady.

Oprócz tego Pani Dorota Korycińska zaproponowała, aby na kolejnych posiedzeniach, Rada zajęła się tematem Funduszu Medycznego i poprosiła Przewodniczącego, aby rozważyć zaproszenie na posiedzenie Rady np. Pana prof. Pawła Czauderneę. Przewodniczący przychylił się do tej propozycji. Do ustalenia pozostaje termin oraz zaproszenie do udziału w posiedzeniu Rady Pana Marcina Martyniaka Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Zdrowia odpowiedzialnego za ten obszar.

Natomiast Pani Urszula Jaworska wystąpiła z propozycją zajęcia się tematem Podstawowej Opieki Zdrowotnej, pilotażu oraz profilaktyki 40 plus. Za zgodą Przewodniczącego zaproponowała zaproszenie na kolejne posiedzenie Rady Pani prof. Agnieszki Mastalerz-Migas. Termin zostanie ustalony w późniejszym czasie. Zobowiązała się również przesłać członkom Rady kryteria dla reprezentantów organizacji pacjentów aplikujących do Naczelnej Komisji Bioetycznej przy ABM. Przewodniczący zaproponował, aby członkowie Rady przeanalizowali przygotowane kryteria i zgłaszali ewentualne uwagi. Podkreślił, że Naczelna Komisja Bioetyczna jest szczególnego rodzaju instytucją, gdzie udział przedstawicieli musi zakładać bardzo specyficzny rodzaj kompetencji, dlatego zasugerował, aby Rada opracowała kryteria kompetencyjne, tym bardziej że członków powołuje Minister Zdrowia na wniosek Prezesa ABM.

Ostatnim punktem posiedzenia była kwestia ustalenia zawartości formularza zgłoszenia sprawy przez organizację pacjentów do Rady, przygotowanego przez Panią Joannę Pietrusiewicz. Za przyjęciem

formularza zgłoszenia opowiedziało się dziewięciu członków Rady. Formularz po uzgodnieniu kwestii RODO z Inspektorem Ochrony danych osobowych w Ministerstwie Zdrowia zostanie zamieszczony na stronie internetowej.

Na zakończenie posiedzenia, Przewodniczący Rady ogłosił, iż jeśli nic nie ulegnie zmianie to w najbliższym posiedzeniu Rady udział weźmie Minister Zdrowia Pan Adam Niedzielski. Poprosił również członków Rady o przygotowanie kwestii, które warto byłoby omówić z Panem Ministrem, szczególnie w kontekście projektu ustawy o modernizacji i poprawie efektywności szpitalnictwa.

Poinformował również, iż wspólnie z Wiceprzewodniczącą Panią Magdaleną Kołodziej planują 12 lipca br. spotkać się z Panem Bartłojem Chmielowcem - Rzecznikiem Praw Pacjenta, aby omówić możliwości i kierunki współpracy Rady z Rzecznikiem.

Kolejne posiedzenie Rady odbędzie się 13 lipca 2022 r. o godz. 13.00.

Na tym posiedzenie zakończono.

Opracowanie:

Joanna Poźniak Departament Dialogu Społecznego

Akceptacja:

Jakub Bydłoń Sekretarz Rady Organizacji Pacjentów